

Curs 2011-2012

CATALÀ

DOSSIER D'ORTOGRAFIA

Tercer de primària

Índex

Femenins o masculins	3
Plurals	4
R o rr	6
B o v	7
Mp, mb o nv	9
Ca, co, cu, que i qui	10
Ga, go, gu, gue i gui	11
G o j	13
X o ix	14
S o z	15
C o ç	16
L'accent gràfic	17
La lletra h	19

Femenins o masculins

1. Completa amb *a* o *e*, segons correspongui.

hom_ llimon_ cas_ nen_ arbr_

cotx_ pollastr_ castany_ tass_ llibr_



2. Ara, classifica'ls en *masculins* o *femenins*.

Masculins (-e final)	Femenins (-a final)

Recorda

Els noms poden ser de gènere masculí o de gènere femení:

- Són masculins si poden anar darrera de l'article *el* o *un*: *el temps*.
- Són femenins si poden anar darrera de l'article *la* o *una*: *la cursa*.

Els noms tenen singular i plural:

- És singular quan fa referència a una sola persona, animal o cosa: *el lleó, la lleona*.
- És plural quan fa referència a més d'una persona, animal o cosa: *els lleons, les lleones*.

Plurals

1. Escriu els plurals d'aquestes paraules:

Brioix:

Indigest:

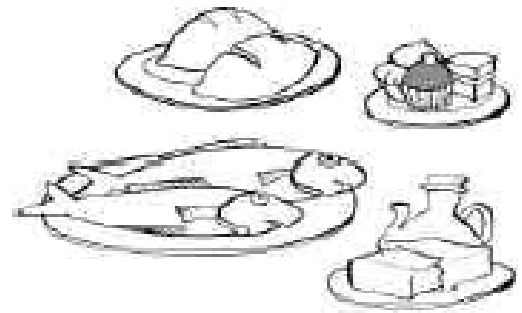
Fresc:

Dolç:

Greix:

Lluç:

Peix:



Recorda

Per formar paraules en plural afegim -os, -es, -s.

De vegades, cal canviar algunes grafies: c -> qu, g -> gu, ç -> c.

2. Classifica els aliments següents:

Maduixes, enciam, taronges, col, bledes, espàrrecs, cogombre, xampinyons, poma, plàtan, espinacs, kiwi

El	
La	
L'	
Els	
Les	

3. Completa amb l'article el, la, l', els o les.

___ orella

___ cabells

___ galta

___ dents



___ ulls

___ nas

___ boca

___ coll

4. Completa amb del, de l' i de la.

Recorda

Del + nom masculí que comença en consonant.
De la + nom femení que comença en consonant.
De l' + nom que comença en vocal.

La polsera ___ Natàlia.

Les ulleres ___ Carles.

El llibre ___ Alba.

El timbal ___ Jan.

El rellotge ___ Aina.

La corda ___ Montse.



R o RR?

1. Encercla les paraules que tenen una *r forta*

Riu	remei	cara
Cadira	barri	carro
Esquirol	fruiteria	lloro
Roca	marró	mandarina

2. Ara classifica-les:







R fluixa	R forta

3. Completa la taula.

R principi de paraules	R entre vocals	RR entre vocals

B o V?

1. Escriu els noms corresponents als dibuixos.

2. Completa amb b o v.

Ne_ar

_aixell

_rusa

glo_us

_oles

_erdura

_ent

_asos

_eguda

_om_er

_ell

_ata

Recorda

Sempre va **B** davant de **R** o **L**. Ex. **Br**òquil, **bl**au.

3. Completa

1. Animal semblant al cavall, però amb ratlles blanques i negres.

2. Conjunt de pàgines escrites i cosides que es llegeix.

3. Verdura de fulles verdes i llargues (plural)

4. Mena de cordill per on passa el corrent elèctric.

5. Conjunt de cases que formen una vila.

6. Vegetal format per un tronc i unes branques amb fulles que formen la copa.

Mb, mp o nv?

1. Encercla les paraules que tenen mp i mb, després classifica-les.

L'avi sempre compra bombons pel novembre.

Hi ha hagut una tempesta de llamps i trons.

L'inventor envejava aquella casa invisible.

<i>Mb</i>	<i>Mp</i>	<i>nv</i>

2. Completa amb les paraules dels quadres.

Tempesta/llamps/ampolla

Durant la _____ van caure molts _____ i trons. A l'
_____ de vidre hi ha aigua.

Investigador/invent/canvi

L' _____ recollia el _____. Aquell _____
era genial.

Bombers/ambulància

Els _____ apaguen el foc del bosc. L' _____ té les
sirenes enceses.

CA, CO, CU, QUE I QUI

1. Subratlla les paraules que portin ca, co, cu, que, qui i classifica-les.

El periquito del coll blau menja un cuc.

Hi ha un cargol al costat del tomàquet.







La Mònica té un queixal corcat.

M'agrada esquiar i jugar a bàsquet.

A casa, mengem la col amb cullera.

<i>ca</i>	<i>co</i>	<i>cu</i>	<i>que</i>	<i>qui</i>

2. Completa

3. Completa

He escrit c davant de les vocals _____, _____ i _____ .

He escrit qu davant de les vocals _____ i _____ .

GA, GO, GU, GUE I GUI

1. Classifica

Goma, sargantana, cangur, seguir, guerra, guarnir, gos, ganxo, guionista, guitarra, guineu, gana, govern, guix.

<i>ga/go/gu</i>	<i>gue/gui</i>

2. Completa

He escrit g davant de les vocals: _____ .

He escrit gu davant de les vocals: _____ .

3. Omple

- Què és cada cosa?

- Peça de roba que ens posem a les mans a l'hivern.

u a n t

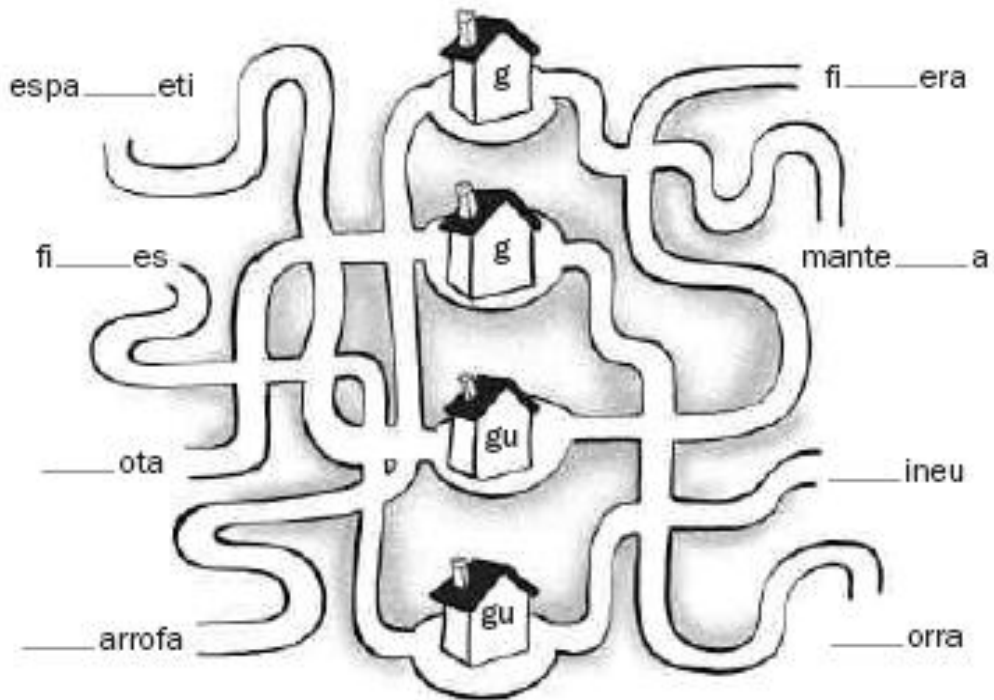
- Lloc on guardem els cotxes.

a r a t g e

- L'utilitzes per esborrar quan t'equivoques.

o m a

4. Quins camins han de seguir?



5. Posa les lletres g o gu allà on correspongui.

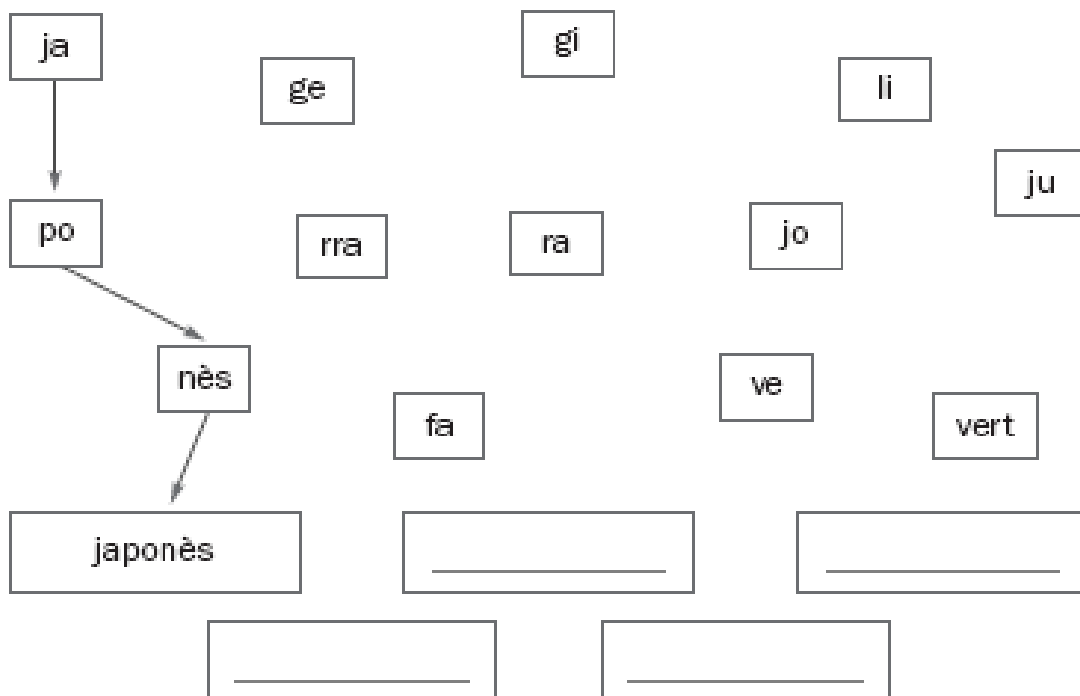
			<input type="radio"/>		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>			
						i		a	
	<input type="radio"/>			a		n		t	
h	a	m	b	u	r	<input type="radio"/>	e	s	a
				a		r		u	
						u			
						<input type="radio"/>	i	x	
						a			

G o J

1. Completa les paraules de cada columna amb g o j.

G	J
Gerani	Josep
Pà_ina	_ardí
Mit_es	Men_ador
Lle_ir	A_udar
_arat_e	_ugador

2. Relaciona i escriu.



X o IX

1. Separa aquestes paraules i classifica-les segons tinguin x o ix.

calaix panxa xocolata queixall xapeix caudal xunxa

X	IX

2. Completa

Queixals/xiclets

- Si menges molts _____ et faran mal els _____ .

Vaixells/xinès

-A l'exposició de _____ n'he vist un de _____.

3. Relaciona i completa

Cala___

a___eta

Pan___a

x

___in___eta

___ocolata

ix

re___a

Que___al

pun___ó

Recorda

El so de la lletra x de xocolata es pot escriure amb x o amb ix.

Escrivim x:

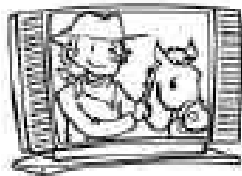
- a principi de paraula: xocolata
- després de consonant: anxova

Escrivim ix:

- darrere d'una vocal: caixa
- a final de paraula: calaix

S o z

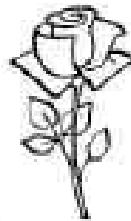
1. Encercla de color vermell la z i de blau, la s. Després, classifica.



televisor



zebra



rosa



dotze



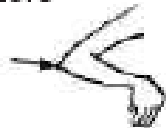
zero



tisores



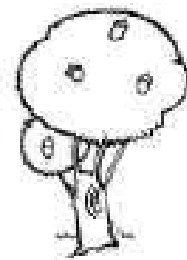
camisa



colze



tresor



alzina

S'escriuen amb Z	S'escriuen amb S

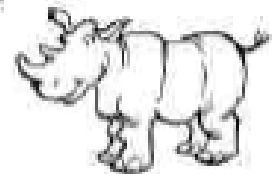
C o Ç

1. Busca aquestes paraules a la sopa de lletres:

dolça, rinoceront, puça, cérvol, cim, balança, silenci, peça



C	K	D	O	L	Ç	A	F	R	L	P	Q
E	Q	K	F	J	B	A	L	A	N	Ç	A
R	V	S	I	L	E	N	C	I	G	L	P
V	K	C	G	M	N	S	Z	H	J	L	E
O	R	I	N	O	C	E	R	O	N	T	Ç
L	K	M	P	U	Ç	A	L	R	U	I	A



2. Ara, classifica-les i fes-ne el plural.

ç	<i>singular</i>	dolça			
	<i>plural</i>	dolces			

c	<i>singular</i>	rinoceront			
	<i>plural</i>	rinoceronts			

L'accent gràfic

Recorda

Hi ha paraules que en català porten accent gràfic a la vocal de la síl·laba tònica. Aquest accent pot ser obert (`) o tancat (´).

La a sempre porta accent obert: àvia

La i i la u sempre porten accent tancat: teníem, ningú

La e i la o poden portar accent obert o tancat, segons que representin el so obert o el tancat: pèl / només.

1. Classifica

Camió	àvia	padrí	pagès
Fàbrica	núvol	anglès	última

Accent obert (`)	Accent tancat (´)

2. Encercla els mots accentuats i classifica'ls.

El cotxe estava parat al semàfor. La família anava a l'aeroport a agafar un avió cap a París. Però va sonar el telèfon mòbil de la mare. Era urgent. Hi havia hagut un problema a la producció i calia que tornés a la fàbrica. Les últimes vacances les havia espatllat un problema a la feina. Hi ha qui no n'aprèn mai.... Quin abús!

À	
È	
É	
Í	
Ò	
Ó	
Ú	

La lletra h

Recorda

La lletra h és una consonant muda, és a dir, que no pronunciem. No hi ha cap norma per saber quan cal escriure h. En cas de dubte, cal consultar el diccionari.

1. Encercla en diferents colors les paraules de la mateixa família.

Harmònic	horror	humit	herència
Heretar	humitejar	harmonia	horrible
Humitat	hereu	horrorós	harmònica

2. Descriu el dibuix amb cinc oracions amb l'expressió hi ha.